Dosarul nr. 1-25049598-05-21rji-18062025 Judecătoria Cahul, sediul Central
Judecător Leonid Turculeț

Curtea de Apel Sud
D E C I Z I E
În numele Legii

02 septembrie 2025 mun. Cahul

Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,
în componența:
***președintelui* completului de judecată, dlui:** *Vitalie MOVILĂ*,
***judecătorilor*: dlui** *Andrei SCRIPCENCO* și **dlui** *Serghei PILIPENCO,*

a judecat în lipsa părților, recursul declarat de Administrația Penitenciarului nr.5 Cahul împotriva încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 27 mai 2025, pronunțată în cauza penală la plângerea condamnatului Poleankovski Igor ***** împotriva Instituțiilor Penitenciare a Republicii Moldova referitoare la condițiile de detenție.

Verificând materialele cauzei şi analizând în complex argumentele şi criticile expuse în recurs, în baza celor constatate Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

C O N S T A T Ă :

În fapt.

La data de 10.04.2025, la Judecătoria Cahul, sediul Central a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Poleankovski Igor *****, împotriva Instituțiilor Penitenciare a Republicii Moldova referitoare la condiţiile de detenţie, care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Prin încheierea din 14.04.2025 nu sa dat curs plângerii condamnatului/prevenitului Poleankovschi Igor împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, înaintată în condițiile art. 473/2 CPP.

La data de 30.04.2025, la Judecătoria Cahul, sediul Central a parvenit spre examinare plângerea condamnatului Poleankovski Igor *****, împotriva Instituțiilor Penitenciare a Republicii Moldova referitoare la condiţiile de detenţie, care, conform jurisprudenței Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

În motivarea plângerii a indicat că, nu este de acord cu condițiile de detenție din P-5 Cahul care încalcă art. 3 CEDO pentru perioada de la ultima examinare a condițiilor de detenție

11.01.2024- 22.04.2025. Mai indică că, a fost deținut în condiții inumane și periculoase pentru viață, suprafața de locuit în celule nu corespunde normelor prevăzute de lege pentru un deținut de 4 m^2. În celule și în blocul sanitar lipsește sistemul de ventilare motiv din care nu se poate de respirat normal. Mai indică că produsele alimentare sunt aduse cu termenul expirat și au un miros neplăcut, mîncarea se gătește cu încălcarea normelor, adeseori se servește rece și negătită pînă la urmă. Cantitatea de mâncare nu se respectă îndeosebi carnea și peștele, la fel din regimul alimentar au dispărut și merele. Baia este avariată, fără lumină iar drumul spre baie este pe afară, pe perioada de iarnă cărarea spre baie este murdară, alunecoasă. Apa de băut este foarte rece și se dă pe perioade și are un nivel ridicat de hlorcă (clor). În celule sunt insecte parazitare, rozătoare.

Considerente din care solicită constatarea deținerii în condiții inumane de detenție în P-5 Cahul pentru toată perioada aflării în P-5 Cahul.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul sediul Central din 30.04.2025 a fost dispus: Se primește în procedură cauza nr. 21ji-95/2025 la plîngerea lui Poleankovschi Igor împotriva condițiilor de detenție. Se conexează cauza penală nr.21ji-95/2025 și nr.21ji-102/2025 la plângerea lui Poleankovschi Igor împotriva condițiilor de detenție pentru o examinare comună.

Poziția instanței de fond.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din data de 27 mai 2025 s-a admis plângerea condamnatului Poleankovski Igor.

S-a constatat detenția lui Poleankovski Igor în condiții contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr. 5 Cahul în perioada 02.12.2024-27.05.2025 în total pentru 175 zile.

S-a obligat administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție în privința condamnatului Poleankovski Igor în termen de pînă la 15 zile, cu informarea instanței de judecată despre măsurile întreprinse.

Solicitarea recurentului.

Nefiind de acord cu încheierea enunțată, pe data de ***27 mai 2025 administrația Penitenciarului nr.5 Cahul a declarat recurs,*** solicitând casarea încheierii recurate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingerea a plângerii condamnatului.

Recurentul indică că instanța nu a ținut cont de faptul că plângerea condamnatului nu întrunește condițiile prevăzute de CPP - ori acesta nu a solicitat înlăturarea condițiilor materiale contestate, iar conform art.473^2 (2) CPP „Plângerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin. (1) trebuie să conțină datele privind perioada și locul detenției, precum și descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicațiile altor condamnați, copiile plângerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, și răspunsurile lor, alte probe relevante. (21) În cazul în care plângerea depusă nu corespunde cerințelor prevăzute la alin. (2), judecătorul de instrucție stabilește condamnatului un termen rezonabil, dar nu mai mare de 30 de zile, pentru înlăturarea neajunsurilor".

Instanța de fond nu a ținut cont de raportul privind evaluarea condițiilor de detenție prezentate de Penitenciarul nr.5-Cahul în care a fost deținut petentul prin care au fost combătute toate pretențiile acestuia şi în care au fost indicate condițiile de detenție în care a fost deținut condamnatul cît și copiile materialelor anexate şi pozele celulei în care acesta este deținut, care demonstrează că aceasta, corespunde condițiilor de detenție şi sunt amenajate conform prevederilor anexei nr. 22, 23 a Statutului executării pedepsei de către condamnați ce prevede lista obiectelor cu inventar din dotarea celulelor din blocul de regim.

Cu referire la starea sanitară a încăperilor de detenție, menționează că în art. 242^1 pct. 5) și 12) din Codul de executare sunt indicare expres obligațiunile deținuților și anume: respectarea regulilor sanitaro-igienice, regulilor de igienă individuală și colectivă în camera de deținere, respectarea indicațiilor medicului, precum, menținerea curățeniei în încăperile de detenție și de serviciu, la locul de muncă, aranjarea patului conform modelului stabilit după deșteptare și efectuarea curățeniei în camera de detenție.

La fel în cadrul examinării cererii în cadrul sedinței de judecată s-a stabilit cu certitudine că în Penitenciarul nr.5-Cahul, se efectuează dezinsecția şi deratizarea spațiiilor de locuit, instanței fiind prezentate copiile contractelor încheiate între Penitenciarul nr.5- Cahul şi agenții economici care prestează serviciile date cît şi copiile facturilor privind prestarea serviciilor de dezinsecție și deratizare.

Instanța nu a luat în considerație faptul că în cadrul examinării cererii deținutului sa stabilit cu certitudine că acesta nu a fost deținut în condiții de supraaglomerare în cadrul Penitenciarului nr.5-Cahul, fiindu-i acordat spațiul necesar conform legislației execuționale.

La admiterea plângerii instanța a luat în considerație, rapoartele Ombudsmanului privind instituțiile penitenciare, care au un caracter general şi nu se referă expres la pretențiile şi speța examinată.

În cadrul examinării procesului de judecată stabilindu-se că acestuia i-au fost eliberate soluții pentru menținerea curățeniei în celule, celulele erau asigurate cu apă, hrana este acordată de 3 ori pe zi, acesta are acces la bibliotecă şi acestuia i-a fost acordat spațiul locativ necesar prevăzut de legislația execuțională, necătând la aceasta instanța constatat încălcarea art. 3 CEDO în privința acestuia și constatată deținerea în condiții contrare art. 3 CEDO.

Reieșind din cele expuse, considerăm că judecătorul de instrucție a examinat în ansamblu formal cauza - în lipsa unei analize complete și aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, și sub toate aspectele împrejurărilor cazului, fapt ce denotă netemeinicia încheierii judecătorului de instrucție bazată exclusiv pe alegațiile condamnatului și concluziile formulate în rapoartele Ombudsmanului și CPT-ului, potrivit cărora se prezintă concluzii generale referitoare la condițiile de detenție din Penitenciarul nr.5-Cahul nu relatează situația instituției penitenciare la momentul actual cît şi din alte instituții penitenciare.

Din cele expuse, considerăm că plângerea condamnatului Poleankovski Igor urmează a fi respinsă ca fiind neîntemeiată.

Termenul de declarare a recursului.

Potrivit art. 473[4], alin. (9) Cod de procedură penală, „*Încheierea adoptată în condiţiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părţi, în termen de 15 zile de la data pronunţării, prin intermediul instanţei de fond. În cazul încasării mijloacelor băneşti, încheierea instanţei de judecată se execută în condiţiile prevăzute de Codul de executare*".

Din actele cauzei se constată că, încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central a fost pronunțată la data de 27 mai 2025. Astfel, cererea de recurs depusă de Administrația Penitenciarului nr.5 Cahul la data de 27.05.2025 a fost declarată cu respectarea termenului.

Procedura de notificare a fost legal executată.

În corespundere cu prevederile art. 447 alin. (1), (2) din Codul de procedură penală*, „Recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. (2) Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.".*

Pornind de la prevederile legale citate, recursul s-a examinat fără participarea părților, însă cu înștiințarea acestora despre data şi ora judecării cauzei în ordine de recurs.

La caz nu au fost depuse careva referințe.

Poziția instanței de recurs.

Studiind materialele dosarului, analizând încheierea primei instanțe în raport cu argumentele invocate în cererea de recurs, Completul de judecată conchide asupra necesității respingerii recursului depus de Administrația Penitenciarului nr.5 Cahul ca fiind nefondat, cu menținerea fără modificări a încheierii Judecătoriei Cahul, sediul Central din 27 mai 2025, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) din Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărîri penale pentru care legea prevede această cale de atac*.

Potrivit prevederilor art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanţa respinge recursul, menţinând hotărârea atacată, dacă, recursul este nefondat.*

În corespundere cu dispozițiile alin. (1) și (2) art. 448 Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. (2) Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs*.

Materialele cauzei atestă că potrivit procesului-verbal de reținere Poleankovski Igor ***** a fost reținut la data de 19.05.2023.

Prin sentinţa Judecătoriei Cimișlia, sediul Central din 19.05.2023 Poleankovski Igor ***** a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. e) CP, la pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 16 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis. Cauza penală în privința petentului la moment se află pe rolul Curții de Apel Sud.

Prin încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 02.12.2024 - (plîngerea condamnatului împotriva condițiilor de detenţie) s-a admis plângerea, s-a constatat deținerea în

condiţii contrare art. 3 CEDO în Penitenciarul nr.5 Cahul pentru perioada 11.01.2024-08.07.2024, 22.07.2024-02.12.2024 în total pentru 314 zile.

Începutul executării pedepsei: 19.05.2023.

Sfîrşitul executării pedepsei: 06.10.2038.

Potrivit Raportului prezentat de către administrația Penitenciarului nr.5 Cahul din 05.05.2025, Poleankovski Igor în perioadele deținerii reclamantului în P-5 Cahul standardele minime de întreținere a condamnaților au fost respectate și nu pot fi apreciate ca inumane sau degradante, fiind deținut în Penitenciarul nr.5 Cahul în perioada 02.12.2024 - pînă în prezent, în celulele nr. 45, 55.

La caz condamnatul solicită constatarea deţinerea în condiţii contrare art. 3 CEDO pentru perioada de la ultima constatare adică 02.12.2024 pînă în prezent. Conform celor stabilite, condamnatul are pretenții față de condițiile de detenție din P-5 Cahul în care s-a deținut în perioada 02.12.2024 - 27.05.2025 în total pentru 175 zile. Temei din care plângerea condamnatului a fost examinată în limitele pretențiilor înaintate de condamnat.

Notabil este faptul că, la aprecierea încălcării art. 3 CEDO nu pot fi luate în considerație doar criteriile principale cum ar fi: suprafața ce revine fiecărui deținut, condiții sanitare, dar și sistemul de canalizație, cantitatea și calitatea hranei, accesul la servici medicale, accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale, existența lingeriei de pat, a hainelor, care în majoritatea instituțiilor din sistemul penitenciar din R. Moldova nu ating un prag minim de suficiență.

În continuare instanța denotă că la constatarea condițiilor de detenție, urmează să se țină cont că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3 CEDO.

Evaluarea acestui nivel minim este prin natura lucrurilor, relativă, care depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătăţii victimei (cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18.01.978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).

În acest sens au fost apreciate condiţiilor de detenţie invocate de către autorul plângerii, coroborate cu poziţia autorităţilor instituţiei penitenciare consemnată în raportul anexat la materialele cauzei, prin prisma principiilor generale stabilite în jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului cu referire la încălcarea art. 3, care prevede că „Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradantei”.

În ceea ce privește ***Penitenciarul-5 Cahul*** potrivit raportului întocmit de membrii Consiliului pentru Prevenirea Torturii la data de 03 septembrie 2019 în rezultatul vizitei de monitorizare efectuată în Penitenciarul nr. 5 Cahul au constatat următoarele condiții de detenție: în majoritatea celulelor vizitate de către Consiliu, starea materială a celulelor este nesatisfăcătoare, cu aer greu, lenjerie în stare nesatisfăcătoare, veceul fiind situat imediat lângă paturile de dormit. Celulele necesită să fie reparate, unele celule sunt înguste. Celule au blocuri sanitare, accesul spre WC este neadaptat pentru persoanele în etate sau cu dizabilități locomotorii. Deținuții au acces la aerisirea naturală a celulei, deținuți de sine stătător pot închide

sau deschide geamul din celulă. Lenjeria de pat este uscată în celulă sau pe o funie în curțile de plimbare. Accesul la baie este asigurat cel puțin o dată în săptămână, conform orarului instituției. Astfel, Consiliul în rezultatul vizitei a constatat mai multe deficiențe, inclusiv: condițiile materiale de detenție în tot penitenciarul nu corespund standardelor naționale și internaționale de detenție. La acest segment, se notează că deși Raportul Consiliul pentru prevenirea Torturii a fost realizat la 03 septembrie 2019, perioadă în care condamnatul nu era deținut în Penitenciarul nr. 5 Cahul, administrația Penitenciarului nr. 5 Cahul nu a prezentat instanței de judecată probe care să dovedească ameliorarea dificultățile descrise în Raportul Consiliului pentru prevenirea torturii al vizitei în Penitenciarul nr. 5 Cahul pe parcursul anilor 2023 sau 2024 în care a fost deținut condamnatul.

Prin prisma rapoartelor întocmite de Consiliului pentru Prevenirea Torturii (CpPT) în urma vizitelor efectuate în instituțiile penitenciare din Republica Moldova s-au constata condiții precare de detenție ce contravin art.3 CEDO și anume persistă problema spațiilor locative, s-a constatat că deținuții dispun de mai puțin de jumătate din suprafața minimă de 4 m.p. prestabilită de art.225 alin.(4) Cod de executare și condițiilor igienice precare ce duc la efecte negative asupra condamnaților. Celulele nu sunt dotate cu mobilier necesar pentru păstrarea lucrurilor persoanele. Baia era într-o stare insalubră și neamenajată. Deținuții nu sunt asigurați pe deplin cu plapume, saltele și lenjerie de pat. În cadrul penitenciarului există un deficit de personal de supraveghere, pază și escortă cît și insuficiență de personal medical.

În corespundere cu art. 225 Cod de Executarea, precum și Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, în punctul 464 stipulează că „Fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătraţi, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii”.

În rezultatul vizitei a fost recomandat de a întreprinde măsuri privind adaptarea condiţiilor de detenție, conform standardelor în vigoare, de a întreprinde măsuri de repartizare uniformă a persoanelor deținute în penitenciar cu respectarea standardului de cel puțin 4 m^2, de a asigura deținuții cu plapume, saltele și lenjerie de pat în conformitate cu Codul de executare și Statului executării pedepsei de către condamnaţi, de a întreprinde măsuri organizatorice privind separarea blocurilor sanitare, inclusiv în vederea asigurării intimității conform prevederilor art. 226 Cod de executare, de a întreprinde măsuri pentru întreținerea băii într-o stare sanitară adecvată și dotarea cabinelor de duș cu pare de duș.

Astfel, dificultățile cu care s-a confruntat petentul pe parcursul detenției sale în Penitenciarul nr. 5 Cahul, au depășit nivelul de suferință inerent detenției și au atins pragul de severitate contrar art. 3 al Convenției, fiind suficiente pentru a constata încălcările admise în instituția penitenciară respectivă.

În acest context argumentele expuse de Penitenciarul nr. 5 Cahul privitor la condițiile igienice și sanitare de detenție ale petentului, reflectate în raport sunt lipsite de probe pertinente și concludente, motiv din care sunt apreciate critic, or Consiliului pentru Prevenirea Torturii indică la existența unor condiții materiale precare în Penitenciarul nr. 5 Cahul.

În ceea ce privește starea sanitaro-igienică din Penitenciarul nr. 5 Cahul, în raport s-a făcut trimitere la prestarea serviciilor de deratizare și dezinsectizare cu agenții economici de profil, referindu-se la general, însă se reține că schimbările privitor la starea de igienă a celulelor nu este la nivel, situație prin care se atinge drepturile deținuților la integritatea și sănătatea personală.

În atare împrejurări, Completul de judecată reține că, instanța de fond justificat a constatat încălcarea art. 3 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului şi libertăților fundamentale precum și faptul că în cazul constatării acestora nu pot fi luate în vedere doar așa criterii ca: suprafața la fiecare condamnat, condiții sanitare, la fel sistemul de canalizare, calitatea şi cantitatea hranei, accesul la servicii medicale, accesul nelimitat la apă pentru igiena personală, necesitatea de a avea lenjerie de pat, îmbrăcăminte, care de obicei în sistemul penitenciar RM se găsește în număr limitat.

Astfel, Curtea a notat că, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deţinută în condiţii care sunt compatibile cu respectarea demnităţii sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depăşească nivelul de suferinţă inerent detenţiei şi că având în vedere exigenţele detenţiei, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare. Prin urmare, la analiza condiţiilor de cazare a deţinutului, instanţa de judecată justificat a reținut prevederile art. 225 din Codul de Executarea, precum şi la Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnaţi, care în punctul 464 stipulează că "Fiecare deţinut se asigură cu spaţiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 m.p., care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcţii".

În sensul vizat fiind reținut pct. 30 din Raportul Comitetul European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT) din 13.12.2018 către Guvernul R Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05 -11 iunie 2018, în câteva dintre penitenciarele din ţară, unde s-a subliniat că în instituţiile penitenciare, în continuare persistă faptul că în multe celule condiţiile materiale şi igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient şi totodată, suprapopulate. Accesul la lumina naturală este limitat, în majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici.

Subsecvent acestor constatări în coraport cu raportul prezentat de administrația Penitenciarului privitor la condiţiile de detenţie ale condamnatului, în lipsa unor probe pertinente şi concludente, au fost apreciate critic de instanța de fond, în condițiile în care rapoartele Comitetului European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), din 13.12.2018, a Ombudsmanului, Amnesty Internaţional - Moldova indică la existenţa condiţiilor precare în penitenciarele din R. Moldova, inclusiv celule suprapopulate, grupuri sanitare murdare şi sistem de aerisire nefuncţional, precum şi existenţa unor celule renovate recent din contul deţinuţilor. ***Or în cazul examinării unor astfel plângeri sarcina probațiunii îi revine autorității în custodia căruia se află ori s-a aflat persoana.***

Instituția penitenciară a anexat imagini foto ale celulei în care s-a deținut petentul. Apreciind vizual aspectul celulei, instanța constată că condițiile fizice de detenție sunt necorespunzătoare, iar condamnatul este afectat de supraaglomerarea în celule. În același timp, instanța este lipsită de posibilitate de a aprecia obiectiv condițiile, starea tehnică și igienică a spațiului locativ și sanitar, dat fiind că imaginile foto cuprind doar o parte din celulă. Prin urmare, administrația Penitenciarului nr.5 Cahul nu a executat obligația sa de probațiune.

Curtea Europeană a explicat că, atunci când există o dispută cu privire condițiile de detenție între părți, nu este necesar să se constate veridicitatea fiecărui element litigios: atunci când alegația gravă nu este respinsă de către statul pârât, poate fi conchisă încălcarea art. 3 al Convenției. Statul este unicul care deține informații susceptibile de a confirma sau respinge alegațiile reclamantului.

Corespunzător, principiul potrivit căruia proba îi revine celui care afirmă nu se aplică întotdeauna. Faptul că statul nu prezintă informații îi permite Curții să ajungă la concluzia că alegația este una justificată (cauza A. și alții c. Regatului Unit, 12 februarie 2009, cauza Idalov c. Rusiei, 22 mai 2012).

Conform art. 473^4 alin. (1)-(10) Cod de procedură penală, „*La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu.*

La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului, precum și de perioada în care condamnatul a fost deținut în condițiile contestate.

În urma constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii.

În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat.

În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condiţiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privinţa perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţiona

le pentru fiecare zi de detenţie în condiţii precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente. În cazul constatării faptului că condamnatul a fost deţinut în condiţii contrare

prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, instanța de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei băneşti în mărime de până la 2 unităţi convenţionale pentru fiecare zi de detenție în condiţii precare.

În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art. 473[2] alin. (3), persoanele condamnate la detenție pe viață nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar pot înainta o acțiune civilă.

Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin. (4) şi (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăției organului care pune în executare sentința sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în cadrul executării pedepsei, instanța de judecată dispune respingerea plîngerii.

Încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond. În cazul încasării mijloacelor băneşti, încheierea instanței de judecată se execută în condițiile prevăzute de Codul de executare.

Pedeapsa redusă în condițiile alin. (4) constituie pedeapsă efectiv executată".

Dispozițiile art. 473[3] alin. (2) Cod de procedură penală prevăd: „*Sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare*".

În corespundere cu prevederile art. 473[2] alin. (5) CPP, *plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.*

La constatarea condițiilor de detenţie, instanţa va ţine cont de faptul că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidenţa articolului 3 CEDO.

În contextul celor statuate la caz prin care s-au adeverit pretențiile petentului, instanța a reținut ca fiind constatată deținerea condamnatului Poleankovski Igor, în condiții contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr. 5 Cahul în perioada 02.12.2024-27.05.2025 în total pentru 175 zile.

Totodată, ținând cont prevederile art. 466 CPP raportate la faptul că Sentința de condamnare a lui Poleankovski Igor din 19 mai 2023 a fost contestată cu apel cauza fiind pe rolul Curții de Apel Sud, astfel la moment, nu există o hotărâre definitivă în acest sens, instanța de fond justificat a conchis de a admite plângerea condamnatului Poleankovski Igor privind constatarea deținerii în condiții contrare art.3 CEDO în Penitenciarul nr.5 Cahul, pentru perioada 02.12.2024 -27.05.2025, așa după cum a fost solicitat de către petiționar.

Irelevante se prezintă a fi alegațiile administrației Penitenciarului nr.5 Cahul cu privire la faptul că precum că plângerea înaintată de Poleankovski Igor nu întrunește condițiile prevăzute la art. 473[2] alin. (2) Cod procedură penală, din care considerente aceasta urma să fie respinsă, or

la caz deținutul se află în custodia autorității care și este investită cu sarcina probațiunii, cel puțin să aducă probe ce ar răsturna argumentele condamnatului invocate în plângere.

Mai mult administrația Penitenciarului nr.5 Cahul nu a prezentat probe, precum că deținutul a fost asigurat cu minimul general pentru trai în perioada detenției sale în instituția penitenciarului, în pofida constatărilor CtEDO că anumite condiţii de trai ale deţinuţilor constituie tratamente inumane şi/sau degradante, şi anume: suprapopularea din penitenciare - consideră că fiecare deţinut trebuie să aibă un spaţiu de cel puţin 4 m^2 (cauza Ostrovar v. Republica Moldova, hotărârea din 13.09.2005,§ 80); celulele nedotate (cauza Becciev v. Republica Moldova, hotărârea din 04.10.2005, § 46), cu acces limitat sau lipsa accesului la lumina zilei (cauza Alver v. Republica Moldova, hotărârea din 08.11.2005, § 53), puţin sau deloc încălzite, fără sistem de ventilare, insalubre; lipsa posibilităţilor de recreare; lipsa hranei (cauza Becciev v. Republica Moldova, hotărârea din 04.10.2005, § 43-44); lipsa unei asistenţe medicale corespunzătoare (cauza Holomiov v. Republica Moldova, hotărârea din 07.11.2005,§ 120-121).

Or, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deţinută în condiţii care sunt compatibile cu respectarea demnităţii sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferinţe sau dureri de o intensitate care să depăşească nivelul de suferinţă inerent detenţiei şi că având în vedere exigenţele detenţiei, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenţei medicale necesare (cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94). Atunci ***când sunt evaluate condiţiile de detenţie, trebuie luate în consideraţie efectele cumulative ale acestor condiţii, precum şi durata detenţiei*** (Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).

Având în vedere cele expuse, Completul de judecată reține ca neîntemeiate argumentele invocate în cererea de recurs declarată de administrația Penitenciarului nr.5 Cahul, motiv pentru care consideră necesar respingerea acestora, cu menținerea încheierii judecătorului de instrucție din 27 mai 2025.

Călăuzindu-se de prevederile articolelor 447 și 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Completul de judecată al Curții de Apel Sud, sediul Cahul,-

D E C I D E:

Se respinge ca nefondat recursul declarat de Administrația Penitenciarului nr.5 Cahul.

Se menține fără modificări încheierea Judecătoriei Cahul, sediul Central din 27 mai 2025, pronunțată în cauza la plângerea condamnatului Poleankovski Igor împotriva Instituțiilor Penitenciare a Republicii Moldova referitoare la condițiile de detenție.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Preşedintele completului, *Judecător*

Judecător

Vitalie MOVILĂ *Andrei SCRIPCENCO* *Serghei PILIPENCO*